

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravištvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Odmev dr. Koroščevega skrivnostnega potovanja

Razkritja „Jutra“ o pravem namenu dr. Koroščevega nedeljskega izleta v Slovenijo so izzvala v Beogradu ogromno senzacijo — Dr. Korošču očitajo nelojalnost in napovedujejo razkol v SLS

— Beograd, 5. oktobra. Današnje «Vreme» ponatiskuje razkritja «Jutra» o tajinstvenem nedeljskem posetu dr. Korošča v Sloveniji ter o njegovih prizadevanjih, da bi prišel v stike s predstavnikom KDK. Ta vest je izzvala v vseh beografskih političnih krogih ogromno senzacijo in najzanimivejši komentarje. V radikalnih in demokratičnih krogih so radi takega postopanja dr. Korošča zelo ogorčeni, ker vidijo v tem skrajno nelojalnost napram zaveznikom v vladi. Dočim se dr. Korošec v Beogradu v radikalnih in demokratičnih krogih postavlja kot najhujši nasprotnik KDK, se ji skuša za njihovim hrbtom približati in napraviti eventualno nov aranžma proti njim. V Beogradu za Koroščevo potovanje v Slovenijo niso niti vedeli in so radi tega nad razkritji «Jutra» tembolj prenečeni.

V zvezi s to akcijo dr. Korošča razkrivajo sedaj beografski listi tudi težkoče, ki jih ima dr. Korošec v svoji lastni stranki. Beografsko «Vreme» poroča, da se pojavlja v SLS vedno močnejša struja pod vodstvom dr. Brejca, ki je nezadovoljna z dosedanjim politiko dr. Korošča in njegovim zaveznikom z Vukičevićem ter se zavzema za sporazum s KDK. Na drugi strani pa se punitajo krščanski socialisti pod vodstvom dr. Stanovnika, ki zahtevajo večji vpliv v stranki, zlasti pa odstranitev glavnega tajnika kaplana Gabrovskega. «Vreme» naglašja, da preti dr. Korošču v lastni stranki kriza, ki lahko dovede do očitega razkola.

V beografskih rojih sedaj tudi priznava, da je imela SDS prav, ko je neprestano opozarjala na dvoličnost slovenskih klerikalcev. Zlasti vodilni politiki vladnih strank naglašajo, da si bodo v bodoče dobro premislili, pred-

no bodo zopet sklepali koalicije z dr. Koroščem. Že o priliki razprtij v radikalni stranki je Korošec pokazal svojo omahljivost, ko se je začel nagibati h glavnemu odboru misleč, da bo Vukičević odzagan. Tudi sedaj, ko čuti, da ni več daleč čas, ko bo imela KDK odločilno besedo, išče potov, da bi se ji še pravočasno približal in skočil iz hegemonističnega tabora v tabor kmetško-demokratske koalicije.

Razumljivo je, da je ta poskus dr. Korošča, ki je v ostalem brezuspešen, izzval v vladnih vrstah največje razburjenje. Vladne stranke ljubosumno nadzirajo druga drugo, boječ se, da katera uide v nasprotni tabor. Zlasti pri demokratih je opaziti naraščajoče nerazpoloženje proti dr. Korošču, v radikalni stranki pa vedno bolj pridobiva na terenu pristaši glavnega odbora, ki so že od vsega početka svarili pred dr. Koroščem.

Razprtije v radikalni stranki se nadaljujejo

Novi načrti vukičevićevcev proti glavnemu odboru. — Za celo poslanskih mest bi si Vukičević radi pridobil večino v glavnem odboru.

— Beograd, 5. oktobra. Današnja «Politika» poroča, da so vukičevićevci sklenili nadaljevati borbo proti radikalnemu glavnemu odboru. Glavna akcija Velje Vukičevića je zaenkrat usmerjena na to, da odstrani najvplivnejše ljudi iz glavnega odbora. Vukičević upa doseči to na ta način, da razmesti dosedanje glavne funkcionarje glavnega odbora na posamezna poslanska mesta. Tako obstaja med drugim načrt, da se imenuje Marka Trifkovića za poslanika v Londonu ali Parizu. Povodom kongresa stranke naj bi se izvolili v glavni odbor predvsem pristaši Velje Vukičevića, tako da bi imel Vukičević večino ne samo v poslanskem klubu, marveč tudi v glavnem odboru. Za podpredsednike kandidirajo vukičevićevci dr. Lazo Markovića in dr. Milana Stojadinovića. Vukičević sam ne misli kandidirati v glavni odbor, pač pa hoče obdržati mesto predsednika poslanskega kluba.

Pristaši glavnega odbora označujejo te verzije kot pobožne želje vukičevićevcev, ki se ne bodo nikdar izpolnile. Vukičević zahteva za svoj umik, na katerega je pristal že povodom seje širšega glavnega odbora, glavo Marka Trifkovića in Nikole Uzunovića, ki pa ju glavni odbor prav tako odločno brani. Vse kaže na to, da se bodo razprtije v radikalni stranki nadaljevale in da tudi kongres stranke ne bo rodil nikakih pozitivnih rezultatov, marveč bo končal z brezpomembnim kompromisom.

Grozeča vladna kriza v Franciji

Socialisti groze, da izzovejo vladno krizo, če bo vlada pristala na obnovo cerkvenih redov v Franciji.

— Pariz, 5. oktobra. Ministrski predsednik Poincaré je stavil finančni komisijski parlamenta ultimativno zahtevo, naj v neizpremenjeni obliki sprejme predloženi proračun za prihodnje leto. Vlada se bo ob vsaki spremembi protivila in prepušča finančni komisiji odgovornost za izbruh vladne krize, ki bi bil v nasprotnem slučaju neizbežen.

Finančna komisija je na svoji večrajšnji seji razpravljala o tej zahtevi, pri čemer je prišlo do ostrih konfliktov med levičarskimi socialisti in desničarskimi strankami. Socialisti se odločno protivilo določbi novega finančnega zakona, ki vsebuje dovoljenje za obnovo raznih cerkvenih redov, ki so bili v Franciji svoječasno odpravljani. Socialisti povdarjajo, da pomeni to v gotovi meri spremembo ustave. Dokler niso urejeni odnosi z Vatikanom, nočejo socialisti o kakih cerkveni reformi v Franciji ničesar slišati in groze, da izzovejo tudi krizo vlade, dasiravno trenutno ni videti nikake možnosti za sestavo nove vlade.

V francoskih političnih krogih posvečajo temu konfliktu veliko pozornost in napovedujejo ostre notranjepolitične borbe, če bo vlada ostala nepopustljiva.

Priprave za „Zeppelinov polet v Ameriko“

Orjaški zrakoplov «Groß Zeppelin» je pripravljen za start k prekoceanskemu poletu. — Protest radi poskusnega poleta nad zasedenim ozemljem. — Priprave za sprejem v Ameriki.

— Friedrichshafen, 5. okt. Dr. Eckener izjavlja, da bo «Groß Zeppelin» najkasneje v torko lahko odletel v Ameriko. Na krov bo vzel s seboj štiri ameriške goste, ki bodo plačali za vožnjo po 3000 dolarjev. Razen tega so rezervirani trije prostori za uradnike prometnega ministrstva, eno mesto za zastopnika državnega zbora, dalje dve mesti za strokovnjake v radiofoniji in šest mest za novinarje. Zrakoplov je že preskrbljen s 25.000 kubičnimi metri goriva, ki zadostuje za 120 ur poleta. Zrakoplov bo vzel s seboj tudi veliko število pisem in druge pošte.

Eckener, da je letel 20 km severno od Doornu, tako da ga tamkaj niso mogli niti slišati, niti videti.

V Lakehurstu se vršijo velike priprave za sprejem «Grofa Zeppelina». Hangarje so povečali, tako da bo poleg «Los Angelesa» imel mesta tudi «Groß Zeppelin». Verjetno na je, da bo «Los Angeles» medtem odletel v Texas. Za pristanek «Grofa Zeppelina» je pripravljenih 317 mornarjev. Pri sprejemu bodo navzoči zastopniki mornariških oblasti, najbrže sam mornariški tajnik Wilburg.

Neurje v Alžirju

— Pariz, 5. oktobra. V Ostanu v francoskem Alžirju je razsajalo večeraj veliko neurje, ki je povzročilo ogromno škodo. Padla je toča debela kot golobja jajca. Deklci, ki jih je nevihta zalotila na prostem, je ubilo.

Anglija ne nasprotuje objavi pomorskega pakta

— London, 4. oktobra. Francoski poslanik je danes oficijelno sporočil angleškemu zunanjemu ministru predlog francoske vlade, naj bi se objavilo besedilo francosko-angleškega pomorskega pakta.

— London, 5. oktobra. Glede objave francosko-angleškega pomorskega pakta poroča današnji «Temps», da Anglija še ni zavzela svojega končnega stališča. Med francoskim in angleškim zunanjim ministrom so se vršili že več dni tozadevni razgovori. Angleška vlada se bo odločila šele prihodnje dni. Po dosedanjih dispozicijah pa ne bo nasprotvala objavi pakta, kakor jo predlaga Francija, ki hoče s tem odstraniti vse ovire za sklicanje razorožitvene konference.

Ozadje Pilsudskega obiska v Bukarešti

— Moskva, 5. oktobra. Na varšavske izjave, da je maršal Pilsudski samo iz vplivnosti posetil Bukarešto, ugotavljajo, izvesti glasove romunskega tiska, ki ne prikrivajo, da se imela Pilsudskega pogajanja namen izdelati načrte za bodočo vojno proti sovjetski Uniji.

Proces radi milanskega atentata na italijanskega kralja

— Rim, 5. oktobra. Včeraj je bil zaključen pred izrednim sodiščem v Rimu proces proti osumljenim, ki so bili aretirani povodom poskušene atentata na italijanskega kralja pri otvoritvi spomladanskega velesejja v Milanu. Po tridnevni razpravi so bili obtoženci, ki jih je bilo nad sto, radi pomanjkanja dokazov oproščeni in takoj izpuščeni.

Zagonezna eksplozija granate

Bukarešta, 5. oktobra. V Foxaniju je eksplodirala artiljerijska granata, ki je tri vojake ubila, dva pa težko ranila. Uvedena je bila stroga preiskava, da ugotovi vzroke katastrofe.

Smrtna nesreča Obregonovega sina

— Mehiko City, 4. okt. Umberto Obregon, najstarejši sin umorjenega predsednika Obregonu je postal žrtev nesreče. Ko je stopil iz avtomobila, se mu je sprožil revolver. Krogla je zadela Obregonu v prsa in ga težko ranila. Mladi Obregon je po očetovi smrti stalno nosil orožje s seboj.

Rumunsko odlikovanje francoskega maršala

— Bukarešta, 5. oktobra. Regentski svet je sklenil odlikovati francoskega maršala Francheta d'Esperay, bivšega generalisima vzhodne armade v svetovni vojni z redom Mihaela hrabrega. To odlikovanje je najvišje vojaško odlikovanje in bo izročeno maršalu ob priliki beografskih svečanosti proslave 10 obletnice proboja solunske fronte.

Prihodnjo nedeljo bo kronan abesinski kralj

— Addis Abeba, 5. okt. Zunanje ministrstvo sporoča, da je etiopska cesarica Judita izročila kraljevsko oblast prestolonasledniku in polnomočni regentu princu Tafari-Makonnenu. Princ Tafari bo kronan 7. oktobra.

SLS v obrambi povišanja železniških tarif

Kako brani glasilo dr. Korošča interese naših gospodarskih krogov. — SLS v vlogi ptiča noja. — Po toči zvoniti je prepozno.

Včeraj smo poročali, da razpravljajo v železniškem tarifnem odboru o tem, kako bi povišali prevozne tarife za les in premog. Stavljen je bil namreč predlog, naj bi znašalo povišanje za les pri razdalji nad 120 km samo 5%, za razdalje do 120 km pa 5 do 20%. Pri premogu naj bi se tarifa povečala za 20%. Opozorili smo, da bi bili s povišanjem najbolj prizadeti prečanski kraji, kjer bi ne bil otežkočen samo izvoz, še večji meri, ampak bi bila prizadeta tudi vsa ostala industrija, ki bi morala plačevati dražji premog in pomnožiti svoje produkcijske stroške, kakor tudi siromašni mali konzumenti. Poročali smo, da prometni minister vztraja na svojih predlogih, ter opozorili na neodgovornost SLS pri tej novi ataki na interese narodnega gospodarstva v prečanskih krajih.

Današnji «Slovenec» na vse to odgovarja, da o kakvi novosti ni še duha ne sluha, da nove tarife še ni, da prometni minister ni rekel še nobene besede, še manj pa vlada in njena parlamentarna večina.

Da novega tarifa še ni, se seveda znano. Res pa je, da se o uveljavljanju nove tarife razpravlja in da obstaja predlog ministra za promet, naj se tarife povečajo, kakor smo poročali. Mi nečemo zvoniti po toči, ker bi bilo prepozno, zato opozarjamo na namere in predloge vlade, dokler se še dajo preprečiti. Kadar bodo rekli prometni minister, vlada in sedanja parlamentarna večina svojo zadnjo besedo, bo že prepozno in bodo prečanski kraji že udarjeni. Dobro poznamo prakso sedanjega režima in zato prav nič ne damo na trditve, da vlada še ni rekla svoje končne besede. Večje nesreče za gospodarstvo v prečanskih krajih se morejo preprečiti samo na ta način, da se zainteresira prizadeta javnost, ker se vlada samo protestov, vse javnosti ustraši.

Najboljši dokaz za to je pisanje režimovskega «Slovenca», ki hiti zatrljavati, da ni še ničesar definitivno sklenjenega. Toda «Slovenec» pri tem previdno zamolči, da v resnici obstaja predlog srbijskih krogov za povišanje železniških tarif za prevoz lesa in premoža v škodo prečanskih krajev.

«Slovenec» pravi: »Kadar bo na stvari kaj, bomo poročali in pravilno obvestili javnost.« Mislimo, da bo takrat, ko bo «Slovenec» poročal, že prepozno, kakor je bilo običajno še vedno doslej, ko je sedanji režim prizadeval nove udarce prečanskim krajem. Mislimo, da se posvetovanja in razprave tarifnega odbora ne vrše za prazen nič in da so odločilnega pomena. Kar bo sklenil tarifni odbor, bo večinoma tudi obveljalo, bo potrdil tudi prometni minister in ž njim vsa vlada, ki nima interesov za posebno naklonjenost napram prečanskim krajem, kar je doslej že ponovno dokazala. Zato je povsem umestno opozarjati javnost na predloge, ki se pojavljajo v tarifnem odboru, da se oškodovanje prečanskih krajev prepreči v času, ko je to vsaj deloma še mogoče.

«Slovenec» bi veliko bolj koristil interesom gospodarskih krogov v prečanskih krajih, ako bi molčal in ne skušal varati javnosti, da ne obstoja za nje nobena nevarnost. Igranje vloge ptiča noja v takih primerih samo škoduje. Tu ne gre samo za strankarske interese SLS, ampak za vse narodno gospodarstvo v prečanskih krajih, zlasti pa v Sloveniji.

Zakaj «Slovenec» ne poroča o razpravi v tarifnem odboru in ne navede predlogov, kakor so bili stavljeni? Če bi bili v korist Slovenije in drugih prečanskih krajev, bi to gotovo storil, ker je pa dejanski položaj nasproten, molči in celo taji, kar je res. Ne dvomimo, da bi glasilo SLS ne bilo pravilno poučeno o dejanskem stanju razprav v tarifnem odboru, saj ima najboljšega informatorja v osebi slovenskega premijera. «Slovenec» prav dobro ve, zakaj ne smatra za potrebno, navesti o stvari kaj konkretnega. Težko bi mu bilo priznati, da se pripravlja nov udarec za prečanske kraje.

Toda naši gospodarski krogi so o dejanskem položaju pravilno poučeni, zato mu tudi ne bo uspelo prevarati jih s praznimi frazami. Sicer pa nas bo samo veselilo, ako bo slovenski premijer preprečil predloge, ki so izšli v tarifnem odboru od strani beografskih vladnih krogov. Mi iz srca želimo, da bi desaviral svojega tovariša v vladi, prometnega ministra.

Jelen napadel turiste

V kraljevem lovišču v Krmi pod Triglavom se je te dni pripetil izredni slučaj. Lep, močan jelen je napadel tri izletnike in nasadil enega na rogovje ter ga precej težko poškodoval.

V romantični Krmi so kraljeva lovišča. Tja so pred štirimi leti z državnega lovišča Belje pripeljali 3 jelene in 4 košute. Prekrasne živali razveseljujejo lovce in turiste in zelo poživljajo okolico. Večinoma so tako udomačene, da ližejo sol iz rok turistov in jih spremljajo celo do Kredarice. Jeleni v Krmi lepo uspevajo in letos pomladi so košute vrgle tri mladiče. Tako se bo sčasoma jelenji rod v Krmi zelo razmnožil. Enega jelena so letošnjo zimo pogrešali. Najbrž se je ubil ali pa so ga ustrelili divji lovci.

Kot rečeno, so jeleni in košute zelo milorljubi. Te dni se je pripetil dogodek, ki priča, da tudi milorljuben jelen podivja.

V sredo popoldne je odšel znani posestnik in fotograf-amater Pavlin z Jesenic s svojo ženo in hlapcem Jakobom Kozjekom v Krmo. Imel je s seboj fotografski aparat in hotel je napraviti nekaj naravnih posnetkov. Bil je krasen solnčni dan, razgled je bil izredno lep. Baš je pripravil Pavlin sredi Krme svoj aparat, da bi fotografiral lepo okolico, ko je iz gozda nenadoma pridrvel velik jelen. Drvel je naravnost proti njim. Pavlin in žena sta naglo odskočila, hlapec Kozjek je pa malo zaostal. Jelen se je zaletel vanj, ga nasadil na rogovje in vrgel kvisku. Nato se je zaletel tudi v Pavlina in tudi njega podrl na tla. Pri padcu se je Pavlin poškodoval na glavi. Ta čas je porabila Pavlinova žena in posrečilo se ji je pobegniti pred razjarjenim jelenom, dočim se je hlapec Kozjek zatekel v grmovje. Toda jelen ni odnehal in je šilil za svojo žrtvijo. Stal je celo uro pred grmovjem in se skušal preintiti do Kozjeka, kar se mu pa ni posrečilo. Težko ranjenega Kozjeka, kateremu je jelen razmesaril ves trebuh, so včeraj prepeljali v ljubljansko bolnico. Včeraj se ves dan ni zavedel, danes se je pa njegovo stanje zboljšalo in je skoraj že izven nevarnosti.

Kaj je jelena tako razjarilo, ni znano. Najbrž je bila kriva prevelika strast, zakaj sedaj je čas rukanja in zdi se, da jelen v ljubezni ni prišel na svoj račun. To ga je nemara spravilo iz ravnotežja, da je podivjal in napadel ljudi.

KDOR CC' AŠ' JE, TA NAPREDUJE!

Drobiž z vseh strani

Adelaide, 5. oktobra. Stavkooči pristanški delavci so sklenili, da se vrnejo takoj na delo.

— Antwerpen, 5. oktobra. Delavci uvoznih družbo so stopili v stavko.

— Pariz, 5. oktobra. Predsednik republike je imenoval letalskega ministra Eynaca za člana vrhovnega sveta narodne obrambe.

— Bukarešta, 5. oktobra. Kakor poroča rumunski list «Adevărul», so vložili albanški emigranti v Rumuniji pri Društvu narodov protest proti proglasitvi albanskega kraljevstva.

V nedeljo ob pol 11. dopoldne otvoritev razstave Tisk na velesejmu

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0—22.8275, Berlin 13.545—13.575 (13.56), Bruselj 0—7.9124, Budimpešta 0—9.9327, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 7.9964—8.0264 (8.0114), London 0—276.08, Newyork 56.84—57.04 (56.94), Pariz 221.4—223.4 (222.4), Praga 168.32 do 169.12 (168.72), Trst 296.9—298.9 (297.9).

Efekti: Celjska 158—0, Ljubljanska kreditna 128—0, Prašteditona 920—, Kreditni zavod 175—0, Večve 110—0, Ruše 265 do 285, Kranjska industrijska 295—0, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Lesni trg: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 4 vagoni hrastovih plohov.

Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni turščice. Cene pšenici so se nekoliko dvignile.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2282.75, Dunaj 801.14, Berlin 13.56, Budimpešta 9.9327, Milan 297.90, London 276.09, Newyork 56.94, Pariz 222.40, Praga 168.72, Curih 1095.6.

INOZEMSKA BORZA.

— Curih. Beograd 9.1275, Dunaj 73.12, Budimpešta 90.65, Berlin 123.78, Praga 15.395, Milan 27.186, Pariz 20.31, London 25.1925, Newyork 519.60.

Šest mladih brhkih deklet išče prenočišča!

Lepe temperamentne balerine smo, reducirane, brez službe, brez doma in brez vsakih sredstev. Usmiljena moška srca, ki bi nam pripomogla do zboljšanja našega položaja, prosimo cenj. dopise na upravo «Slov. Naroda» pod šifro: «Šest lepih deklet»

Dnevne vesti.

— Čekoslovaški minister dr. Tiso v Sloveniji. Danes dopoldne si je čekoslovaški minister za narodno zdravje dr. Josef Tiso, ki je sredi pisa iz Zagreba v Ljubljano v spremstvu narodnega poslanca slovaške ljudske stranke dr. Ravasa in štirih višjih uradnikov svojega resora, ogledal v spremstvu zastopnikov občinskega odbora in čekoslovaškega konzula dr. Ressa razne humanitarne in higienske ustanove, v prvi vrsti higienski zavod, javno bolnico in porodnišnico. Posetil je tudi higiensko razstavo na velesejmu. Z avtom se je odpravil tudi na Grad, da si ogleda Ljubljano in njeno okolico. Končno je posetil velikega župana in ljubljanskega škofa. Ob 10. dopoldne se je g. minister s svojim spremstvom v avtomobilu odpeljal v Rogaske Slatine, kjer si ogleda tamnjo zdravilišče. Iz Rogaske Slatine se vrne v Celje, od koder se s popoldanskim brzovlakom odpelje na Dunaj, kjer poseti avstrijskega zveznega kancelarja dr. Seipla. Kakor zahtevajo, je bilo nad 10 dni trajajoče potovanje čekoslovaškega ministra zgolj informativnega značaja, da se pouči o sanitarnih in higienskih ustanovah v naši državi in da se okrepi sodelovanje obeh bratskih držav na polju narodnega zdravja. V ožjih krogih je g. minister poudarjal potrebo tesnejših zvez katoličanov v Jugoslaviji in v ČSR. Poset pri dr. Seiplu na Dunaju je bil že preje določen v programu potovanja dr. Tise, ki je zastopnik Slovaške ljudske stranke v čekoslovaški vladi.

— Visoki gostje v Škofiji Loki. K nedeljskemu odkritju spomenika vojnim žrtvam so poleg drugih odličnih gostov prijavili svoj obisk tudi zastopnik nemškega poslanika v Beogradu g. dr. Kösterja g. poslaniški svetnik Windeck, rumunski konzul iz Zagreba g. Milan Pilič, čekoslovaški konzul v Ljubljani g. Ressler; ogrski poslaniški ataše g. Petrovič, zastopnik komandanta dravske divizijske oblasti itd.

— Odkritje spomenika vojnim žrtvam v Škofiji Loki se vrši v nedeljo dne 7. oktobra ob vsakem vremenu, na kar opozarjamo vse posetnike. Ogromne predpriprave so končane in v soboto dovrši akad. kipar g. Jurkovič spomenik na lici mesta. Grobišče je lepo prenovljeno in vsi grobovi so zasajeni z rdečimi rožami. Ljudstvo, ki bo sodelovalo, je samo pripomožilo k lepšanju pokopališča. Obeta se ogromna udeležba, zlasti s strani obeh dolin. Posebno svečan bo slavnostni žalni sprevod, v katerem sodeluje jo vsa društva brez izjeme, narodne noše, šolska mladina, lovci itd. — Opozarjamo, da bodo k vsem vlakom na razpolago avtozveze z mestom in kolodvorom.

— Iz »Službenih Novin«. »Službene Novine« št. 226 z dne 29. septembra objavljajo o mednarodni konvenciji o prevozu potnikov in prtljage na železnicah in o mednarodni konvenciji o prevozu blaga na železnicah. Konvenciji sta bili sklenjeni 25. oktobra 1924 v Bernu.

— Tujski promet med našo državo in Čekoslovaško. 15. in 16. t. m. se sestanejo v Splitu delegati vseh naših tujstopniških ustanov, da se posvetijo o povečanju tujškega prometa, o zboljšanju železniških zvez in o odstranitvi raznih nedostatkov. Čekoslovaška - jugoslovenska liga v Pragi pošlje na konferenco svojega delegata, da izrazi želje čekoslovaških interesov in da se zavzame za čim večji poset Jugoslovenov v čekoslovaških kopališčih in letoviščih.

— Natečaj za pripravnika biblioteke filozofske fakultete v Skopju. Razpisal je natečaj za pripravnika biblioteke filozofske fakultete v Skopju. Prošnje s potrebnimi dokumenti je treba poslati rektoratu filozofske fakultete v Skopju do 10. t. m.

— Hrvatski planinci v Celjski koči. Hrvatsko planinsko društvo »Središnja« priredi v nedeljo 7. t. m. za svoje člane skupni izlet v Celjsko kočjo pod Tolstim vrhom. — Čekoslovaški Narodni dom v Zagrebu. Trgovinsko ministrstvo je odobrilo pravila delniške družbe za zgraditev čekoslovaškega Narodnega doma v Zagrebu. Družba ima 2 milijona kapitala.

— Slovenci v Ameriki. V Johnstownu je cestna železnica do smrti povozila Antona Iskra. Šel je 20. avgusta iz premogokopa po delu domov in prišel pod tramvaj. Bil je takoj mrtev. Pokojni je bil doma iz Nove vasi pri Jelšanah na Primorskem. Zapustil je ženo in dva nepreskrbljena otročka. Star je bil šele 36 let. — Težka nesreča je zadela tudi družino Drnovšek v Walsenburg. Dne 9. septembra se je peljal 32letni sin France s svojim prijateljem na avtomobilu na izlet. Na poti ju je doletela težka nesreča. Avtomobil se je zaletel v konfin, pri čemur se je Drnovšek ubil. Pokopali so ga 11. septembra. Drnovškova rodbina ima sploh nesrečo. Pred 10 leti je strela ubila 18letnega sina Toneta, brata ponesečenega Franca. — V Clevelandu je umrl 11. septembra Alojzij Krečič. Podlegel je zastrupljenju krvi. Star je bil šele 34 let. — V Loranu so Slovenci nabrali 165 dolarjev za nesrečne pogorele vasi Gornje Jezero na Notranjskem.

— V naše državljanstvo so sprejeti: Slavčičar iz Ljubljane Anton Pušner, inženjer iz Most Alojzij Baudaž, dijak iz Kranja Franc Kleč, gostilničar iz Velikega Širja Alojzij Kovačič in mlekar iz Ljubljane Oskar Robert Bom.

— Vreme. Barometer je stal včeraj izredno visoko, kljub temu je pa proti večeru in ponoči deževalo. Tudi danes stoji barometer zelo visoko, a vendar se ne more zjasniti. Zjutraj je že kazalo, da bomo zopet lepo vreme, toda nebo je ostalo oblačno in vremenski proroki pravijo, da je računati s hladnim, deževnim vremenom. Včeraj je bilo lepo samo v Beogradu, povsod drugod pa oblačno. Temperatura je povsod padla in se je v splošnem izenačila. V Skopju je bilo včeraj 18, v Beogradu 16.1, v Splitu 16, v Mariboru 15, v Zagrebu 13, v Ljubljani 10.3 stopinj. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 770 mm, temperatura je znašala 8 stopinj.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela od podružnice Trebnje med drugim — iz nabiralnikov in sicer gostilne Springer 30 Din, lekarne Rupreht 220 Din, skupaj 250 Din. Iskrena hvala marljivim nabiralcem in darovalcem! 753n

Konisko mesnico otvori

6. oktobra na Celovški cesti št. 50
Se priporoča

PUŠNIK RUDOLF, konjski mesar,
LJUBLJANA, Rimska cesta 19.

Iz Ljubljane

— Iz Zdravstveno stanje Ljubljane od 1. do 30. septembra. V času od 1. do 30. septembra je umrlo v Ljubljani 86 oseb in sicer 43 žensk in 43 moških. Smrti so vzroki: škrlatinka 2, nalezljive bolezni 6, jetika 10, druge oblike jetike 2, rak 6, vnetje možganske mrene 1, krvavitve 1, bolezen na srcu 6, pljučnica 4, druge bolezni 3, bolezen na želodcu 2, driska in vnetje črevesa 7, vnetje slepiča 1, krila 1, krčenje jeter 1, vnetje ledvic 3, novotvorbe 1, porodniška mrlzica 1, prirojena slabost 7, starost 5, smrt vsled nezgode 7, druge bolezni 9. Med tem časom se je rodilo 72 dekčev (2 mrtvorojena) in 63 deklic (3 mrtvorojene). Naznanejene nalezljive bolezni: skup. tifus, bolezni 10, griza 1, škrlatinka 6, ošpice 2, davica 1, krčevita odvečenost 1 slucaj.

— Iz Italijanska vojaška delegacija. Z nocošnjim SOE je prispela v Ljubljano veččlanska italijanska vojaška delegacija, ki potuje v Beograd, da se udeleži slavnosti ob priliki 10letnice proboja solunske fronte. Delegaciji načeluje armijski general grof C. Pettiti di Roreto, ki je poveljeval leta 1918. Italijanski diviziji na solunski fronti in ki je pozneje po razsulu Avstro - Ogrske postal prvi vojaški poveljnik v Trstu, ko so ga Italijani zasedli.

— Iz Gobe na ljubljanskem trgu. Ker je zadnje čase nastopilo razmeroma ugodnejše vreme za gobe, se je pojavilo na ljubljanskem živilskem trgu mnogo gob. Danes, v petek, je bil trg prav bogat za razložen z lepimi gobami, ki so jih prinesle kmetice večinoma z Gorenjske, zlasti iz medvodske in smledniške okolice. Cene gobam so razmeroma visoke. Za kilogram jurčkov so zahtevali 20 Din, a najnižja cena je bila 16 Din. Merica 5 Din.

— Iz Mestna blagajna dne 8. in 9. t. m. zaradi glavnega snajenja uradnih prostorov ne bo uradovala.

V delikatesni trgovini JANC

vsak dan sveže kuhane krawce, hrenovke, pristne kranjske klobase in drugo samo v Židovski ul. 1.

— Iz Stoj! Kam greš jutri zvečer? Jutri zvečer grem na trgatve grozdja, katero priredi pevski odsek Gospodarskega in izobraževalnega društva SDS za dvorski okraj in ki se vrši točno ob 7. zvečer v vseh prostorih gostilne gosp. Usenika na Borštnikovem tgu. Ta trgatve bo ena najzanimivejših, ker pripeljejo v soboto zjutraj v Ljubljano z osmimi pari konj velik grozd, ki bo zvečer razstavljen pri Useniku. Pridi tedaj tudi ti na to prireditve in pripelji tudi druge svoje prijatelje seboj. Odbor društva vabi vse prijatelje na to svojo vsakoletno priljubljeno domačo prireditve. 754n

— Iz Friderik Veliki. Opozarjamo cenjeno občinstvo na monumentalni historični Ufa-film, katerega predvaja ZKD. Ob spremljevanju predavanja g. prof. Volavška prihodno soboto in nedeljo. V sled velikega zanimanja za ta grandiozni nemški film, ki se predvaja prvič v Ljubljani, bosta v nedeljo 7. t. m. zopet dve predstavi in sicer ob pol 11. dopoldne v kinu Ideal, druga ob 11. dopoldne v kinu Matica. Sobotna predstava se vrši kakor običajno samo v kinu Matica ob pol 4. popoldne. Na nedeljski dve predstavi, ki sta uvedeni samo v korist občinstva, da zamorejo prav vsi, ki se zanimajo za poučne filme, ogledati si iste, opozarjamo našo publiko prav posebej.

— Iz »Za zdravje otroka«. Bi dal čisto človek vse! Spomni se pa tega, ko je že prepozno. Skrb za zdravje otroka mora spremljati mlado življenje že od prvega dne. S pažnjo za zdravje odvrnemo bolezen. Gradimo otroška igrišča, polnimo teletovadnice, urejamo zdravstvene zavode, širimo higieno z besedo in tiskom! Vse to nam bo moglo, če imamo zadostno denarnih sredstev. Zato prosimo ljubljansko občinstvo, da ne odvrča požrtvovalnih nabitalk v soboto in nedeljo, to je 6. in 7., na cvetlični dan »Atene«

— Iz Domače jetrne klobase v soboto in nedeljo v gostilni pri Fajmostru. 755

— Iz Sokol Šiška priredi danes v petek predzgodovinski film »Viljem Tell«. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 5, 4 in 3 Din.

Jutri v soboto zvečer v »Kazini«

Plesni večer z revijo

vseh letošnih družabnih plesov, katerega priredi plesni mojster g. JENKO. Jazz-band Nagodé. 1810

— Plesni večer z revijo vseh letošnih najmodernejših plesov bo priredil v soboto 6. t. m. v veliki dvorani »Kazine« plesni mojster Jenko kot oficijelno otvoritev svojih plesnih tečajev. Vabljeni vsi ljubitelji plesa. Posebna vabilo se ne pošilja. — Studenti - nje znižano članarino. Informacije in vpisovanje za plesne tečaje g. Jenka v balkonski dvorani »Kazine« vsak dan od 10. do 22. ure. Istotam posebne ure. DARUJE PODP. DRUŠTVU SLEPIH. LJUBLJANA, WOLFOVA UL. 12.

Premog, drva, koks, kovaški premog in oglje - »ILIRIJA«, Vilharjeva cesta (za Gl. kol.), Kralja Petra trg 5, Miklo (šlevo cesta) - Telefon šte 2820

80-letnica krvavih dogodkov na Dunaju

Akcija bana Jelačića. — Tragična smrt barona Lambergga. — Začetek revolucije na Dunaju. — Vojni minister Latour na kandelabru.

Če hočemo prav razumeti oktobrsko revolucijo na Dunaju pred 80. leti, si moramo poklicati v spomin predhodne dogodke na Ogrskem, kjer se je začela uveljavljati politika zatiranja in raznarodovanja drugih narodnosti, in prvi vrsti seveda slovaških. Proti tej politiki je nastopil v prvi vrsti hrvaški ban Jelačić, ki je kot zavedni Slovan nasprotoval Madžarom, toda v stari Avstriji je imel nevarnega tekmeca, iz praške revolucije znanega kneza Alfreda Windischgrätzja. Med obema odločujočima vojaškima činiteljema je bila pa takrat znatna razlika. Madžari so skušali z vojaško silo utrditi svoje pozicije na škodo Slovačkov, Hrvatov, Srbov in Rumunov. Windischgrätz in grof Thun sta postala po burnih praških dogodkih grobarja Avstrije, dočim je postala Jelačićeva stranka svobodnomiselnja in narodna in je s pomočjo škofa Strossmayerja napenjala vse sile, da se južni Slovani in Slovani sploh odrešijo avstrijske nadvlade. Madžarski parlament, ki je imel v juliju važno sejo, ni na situaciji ničesar izpremenil, posredovanje med Madžari in Hrvti ni doseglo zaželenega uspeha, okrog svetostefanskega stolpa so se pojavile sence. Že v avgustu so Madžari zahtevali, naj se cesar Friderik preseli v Budim, toda njegov dvor se je hotel vrniti na Dunaj iz Inomosta, kamor se je bil umaknil že pred prejšnjo dunajsko revolucijo. Črni oblaki so oznanjali novo revolucijo, ko je tudi madžarska telesna straža odpovedala cesarju pokorščino.

Od madžarskega poseta na Dunaju je ostal revolucionarni kvas, ki se je kmalu izpremenil v vihar. Reakcija je na strani Slovanov, so klicali po ulicah Dunaja in Budimpešte. Za uporne Slovačane so postavljali vešala, Srbi so v odločilni borbi z Madžari podlegali. Bilo je jasno, da madžarske revolucije brez vojaške intervencije ni moglo zatreči. Zato je ban Jelačić že 11. septembra prekoratil Dravo s tremi močnimi vojaškimi oddelki. Njegovo geslo je bilo: Što Bog dače in sreča junaka! S svojo vojaško intervencijo je olajšal položaj Srbov, obrnil pozornost od Rumunov in vzbudil Slovačke. Njegov politični cilj je bil zatreči madžarski revoluciji, narni pokret in obnoviti Avstrijo kot federativno državo v kateri bi bile vse narodnosti enakopravne. Jelačić je pričakoval, da mu prisloži na pomoč takratni avstrijski vojni minister grof Latour. Zato je krenil s svojimi dobrovoljci proti Blatnemu jezeru, da bi imel do Dunaja in Budimpešte enako daleč. Glavne sile hrvatske vojske so bile takrat na italijanskem bojišču. 27. septembra se je začelo zbirati v Budimpešti ljudstvo, ki je oboroženo s sekirami, kosami in motikami napadlo na mostu odposlanca dunajskega dvora grofa Lambergga in ga zavratno umorilo. Istotam je končal na vešalih bivši husarski poročnik Evgen Zichy, pri katerem so našli Jelačićev priporočilno pismo in več izvodov kraljevskega manifesta na madžarski narod, v katerem je bila obsojena revolucionarna akcija madžarskih magnatov Košta, Gorgeja in drugih. To je priloilo olja v ogenj in Madžari so se začeli oboroževati.

Dunajska oktobrska revolucija je izbruhnila za Madžare v najneugodnejšem času. Šele pozneje, ko je bilo že prepozno, se je odločil avstrijski vojni minister podpreti akcijo bana Jelačića proti upornim Madžarom in upornemu Dunaju. Toda Jelačiću poslana pomoč ne čete niso zadostovale in Windischgrätz, ki je ukrotil Prago, ni hotel za nobeno ceno oslabiliti svoje obrambne moči, na katero se je opiral kot diktator. Dogodki so se naglo razvijali. Začetkom oktobra so se že pobratili mnogi polki z revolucionarno garžo in no breuspešno pogajanje je prišlo na Dunaju do krvavih pouličnih bojev, med katerimi so gmeli tudi topovi. V teh burnih dneh so prodrli grenadirji dne 6. oktobra na severni kolodvor, kjer so delavci tačas že porušili železniško prago in zabarikadirali most. Na eni strani je stal nassavski galiski polk pod poveljstvom generalmajorja Bredya, na drugi strani pa grenadirji z oboroženimi

Iz Celja

— Uršulin sejem. 21. oktobra se vrši v Celju takozvani Uršulin sejem, ki je živinski in kramarski.

— Trgatev grozdja priredi organizacija vojnih invalidov, krajevni odbor Celje, v nedeljo 7. t. m. popoldne v Gozdni restavraciji. Čisti dobiček je namenjen podpornemu skladu.

— Novozgrajeno cesto na levem bregu Savinje bodo podaljšali mimo Kapucinskega mosta v smeri proti železniškemu mostu. Na kraju, kjer bo tekla nova cesta, so te dni posekali drevje. Ob cesti nameravajo potem zasaditi kstanjeva drevesa.

— Glasbena Matica v Celju ima svoj redni občni zbor v torek dne 25. oktobra 1928 v prostorih Glasbene Matice. Vabljeni so vsi člani in prijatelji tega važnega kulturnega zavoda v Celju.

— Celjski Sokol se proslave proboja solunske fronte v Beogradu ne udeleži iz vzroka, ker ni dobil nobenih legitimacij.

— Ljudsko vseučilišče. Prvo redno predavanje se vrši v ponedeljek 8. t. m. ob 20. uri v risalnici meščanske šole. Predaval bo g. I. Winterhalter iz Maribora o mednarodnem jeziku esperanto.

Caroulica
je od nekdaj bila znana po svoji hudoobnosti.
Danes pa je cela hiša vesela, četudi se pere perilo, ker se rabi

Schicht
Terpentin-Milo
s svojimi lastnostmi

ve po avstrijskih četah. Po prevratu se je Sarkotič nastanil na Dunaju, kjer biva še danes.

Čudna vizitka na pleši

Na svetu je mnogo parazitov, ki se pod krinko domačega prijatelja vtihotapijo v tujo hišo in uničijo zakonsko srečo. To so tako zvali domači prijatelji, ki lazijo za tujimi ženami in uživajo, če morejo skaliti zakonsko srečo. Uspehi dosežejo tam, kjer je mož slabič, kajti energičen mož takemu domačemu prijatelju kmalu presteže rebra in ga postavi pod kap.

Zelo dobro lekcijo je dal domačemu prijatelju varšavski kemik Adam Korytowicz, ki ima lepe lase in še lepšo mlado ženo Marijo, okrog katere se je začel sukati njegov plešasti prijatelj Henrik Kopersky. Mož se je hotel enkrat za vselej iznebiti vsiljivega domačega prijatelja. Povabil ga je k sebi na čašo vino, ženo je pa poslal k znanecem nekam na kmete. Ko se je gost napil, mu je Korytowicz umil glavo s špiritom, potem je pa vzel lapis in napisal čez vso plešo svarilo, glaseče se:

»Pozor, ta osel zapečuje tuje žene!«
Proti jutru, ko so velike črke na pleši vsiljivega domačega prijatelja že potemnele, je iznajdljivi mož odpeljal gosta domov. Kopersky se je prebudil šele opoldne in čudno se mu je zdelo, da ga glava tako srbi. Stopil je pred zrcalo in lahko si mislil, kako je bil presenečen, ko je zagledal na svoji pleši čudno vizitko. Čimbolj je glavo umival, tembolj so se črke poznale. Slednje je bilo na pleši napisano: »Sarkotič«.

Radio v porotni dvorani

Avstrija se modernizira na vseh poljih. Že zadnjič smo poročali o reformah, ki jih je uvedla na svojih železnicah, v šole je uvedla ples, sport i. t. d. Zdaj namerava uvesti radio tudi v porotno dvorano. Tako kakor druge vlada namreč tudi na Dunaju veliko zanimanje za porotne razprave in naval na porotno dvorano je vedno velik. Oblasti so sklenile omogočiti javnosti prisostvovanje porotnim razpravam in sicer potem radia. V porotni dvorani bodo stali sprejemni aparati in sicer na pulnih državnega pravdnika in zagovornika. Aparat bo postavljen tudi pred večjim pultom, kjer se zaslišujejo priče. Zvočniki bodo na galeriji. Včeraj so napravili prve poizkuse, ki se pa niso dobro posrečili.

130 ur hoče govoriti

Živimo v dobi najrazličnejših rekordov. Toda rekorda, kakršnega namerava doseči neki berlinski igralec pod psevdonimom »Parlatus«, svet še ni videl. Mož je sklenil govoriti z manjšimi presledki 130 ur. Parlatus bo deklariral, govoril, diktiral in pel. S tem hoče doseči rekord v trpežnosti grla in dokazati, da se hripavost ni treba bati, če znamo govoriti s primernimi presledki. Mož hoče dokazati, kako trpežno je človeško grlo, če človek živi po predpisih higijene.

Parlatus hoče pobiti rekord govorniške vztrajnosti, ki ga je postavila svojčas Američanka Kitty Charly. Ona je govorila brez presledka nad 43 ur. Parlatus nastopi v berlinskem nočnem lokalu »Krokodil« na Friedrichstrasse, kjer je nastopal slavni mojster v gladovanju Jolly. Čisti dobiček od te zanimive prireditve je namenjen v dobrodelne svrhe. Vprašanje je samo, kdo bo zgovornega igralca 130 ur poslušal.

Varčen kmet.

Prišel je neki kmet na pošto in brzojavil svojemu prijatelju v X. Uradnica mu je za brzojavko računala 20 Din.

— Kako to računate? — je vprašal kmet.

— Pristojbina za brzojavko znaša 10 Din, a pristojbina za slo, ki pones brzojavko, 10 Din.

— Hm, je menil kmet, — čakajte, pisal bom svojemu prijatelju, naj pride sam po brzojavko.

Roger de Beauvoir:

Sužnja

Roman.

— Ta čaša mi bo tako draga, da jo dam okrasiti z dragulji.

— Zares, Excellenca? — je dejala Ziana in se ustrašila lastnega glasu. — Kako iz vaše čaše naj pijem?

— Ziana, — je odgovorila maska flegmatično, — plemičeva čaša dela čast židovskim ustnicam. Gre za vedeževanje, bodi vedeževalka. Treba je povečati zmago. Po na poraz naših neprijateljev!

Lopov! — je zakričal Taddeo in zaškripal z zobmi. Toda predno je mogel mladenič vzeti čašo iz Zianinih rok, jo je treščila ob tla močnejša roka, nego je bila njegova.

— Gorje onemu, ki bi se drznil oskrbniti ustnice tega deteta! — je vzkliknil močan glas. — V Benetkah imate dovolj ljubice, da jih ni treba iskati tu, gospoda. Kaj, pijanost in predrznost v tej dvorani, v kateri je nas pravkar ponižal tuniški odposlanec?

— Dož! — sta vzkliknila Taddeo in Ziana v en glas in se ozrla na moža, ki je tisti hip vstopil.

— A kdo je ta mož, Taddeo, — je nadaljeval dož, — ki je hotel napraviti iz vaše neveste Ziane priležnico in iz hčerke žida Ottala ljubico, ki bi se mu udajala? Gospod inkvizitor, rad bi vedel imena gospodov, ki tu blatiš svojo čast. Odstranite temule gospodu masko! Grimani je izpolnil doževu povelje in kljub odporu domina so zagledali pri- sotni moža štiridesetih let, še mladega in lepega, kakor so lepi karakteristični italijanski obrazi. Mirno, zaničljivo se je oziral po dvorani.

— Casanova! — so zašepetali okrog njega mnogi mladi beneški plemiči, ki so spoznali v njem prijatelja in tovariša svoje razuzdanosti.

In res je bil Casanova, junak nešte- tih ljubavnih pustolovščin, mož, pred katerim so se odpirale vse ključavnice, o katerem so sanjala mlada dekleta, mož, pred katerim ni bilo varno nobeno dekle, pa naj so roditelji še tako pa- žili na njo. Casanova klepetulja ali dol- gočasni kitarist, kakor mu je pač ugaja- lo. Mož, ki je znal enako spretno suka- ti meč in jezik in ki ga ni držala nobe- na jetnišnica. Da, bil je on, k se je vrnil po dolgem času v svoje mesto, ki je lahko pozabilo na vsakega drugega, sa- mo na Casanova ne.

Bogme, kaj ni bil Casanova ljublje- nec teh razuzdanih in pokvarjenih Be- netk? Ni bil več mlad in kakor Benetke je imel namazan obraz in lascivne be- sede na jeziku. Bil je do mozga pokvar- jen in razuzdan. Vrnil se je v svoje drago mesto misleč, da bo v njem vla- dal kot kralj, kot gospodar in vzor. Bil je učitelj onih, ki jih je smatral za svo- je učence in ki so bili med plestvom najbolj razuzdani. Divje orgije na oto- ku Lido, nočni izprehodi po reki Bren- ti, koncerti pri metresah, sleparske igre v sumljivih palačah, žene, kupljene za prgišče zlata, ljubavne pustolovščine, ki so spravile na noge vse mesto, od- krile veleizdaie, vse te nečednosti je

skrival Casanova v eni gubi svojega beneškega kroja in komaj je čakal, da oznani svoj povratak v mile Benetke z novo pustolovščino, ki bi mu znova pripomogla do slave.

Njegov pogled se je ustavil na žido- vi hčerki. Zianina nebeska lepota je vplivala nanj tako, kakor vpliva mlada, čarobna roža na otopelega prirod- slovca.

Benetke je zapustil pod vladjo Ales- sandrovega prednika in novi dož se mu je zdel strog, nerazumljiv. Sicer pa, kaj je zakrivil? Kot plemič se je poni- žal tako daleč, da je ponudil svojo ča- šo židovki. Dožev gnev je prekrizal vse njegove načrte.

Odložil je svojo masko še predno se ga je Grimani dotaknil. Zdaj je stal do- stojanstveno pred dožem in oči vseh so bile uprte vanj. Mocenigo in Trevisani sta ga pozdravila z očmi, a signora Grimani si je zakrila obraz s pahljačo, ko je padla njegova prokleta maska.

— Nismo vedeli, da ste v Benetkah, gospod, — je dejal dož osorno. Gospod inkvizitor bo vas že vprašal, kdo je vam dovolil vrniti se.

— Bože moj, Visokost, — je spre- govoril Casanova flegmatično, — s temle... In pomolil je Grimaniju potni list z njegovim lastnoročnim podpisom. Ta potni list je dala prejšnjo noč inkvi- zitorjeva zakonska žena sv. Petru.

Mislil — je zašepetal Casanova pre- senčenemu in srditemu Grimaniju, — da ne boste aretirali tistega, za katere- ga se je izvolila signora smoti zelo za- nimati... Kakor veste, sem dovolj zgo- voren in duhovit, da lahko razglasim to stori- jo. To vam mora zadostovati, da jo potlačite. Samo pod tem pogojem...

Grimani je mislil, da se mu nekaj do- zdeva. Res je našel enega svojih noč- nih gostov, toda potreboval je še dru- gega. Odgovoril je:

— Izborni, gospod Casanova! Vi- dim, da vam potovanje ni škodilo. Vra- čate se k nam mladi in spretni, kakor še nikoli niste bili. Dovolim vam svo- bodo pod enim pogojem. Povejte mi, kdo je vaš sokrivec.

Ta nepričakovana zahteva je spravi- la apostola v zadrego, toda samo za hip. Naglo se je ozrl okrog in videč, da rdečkastega domina ni več med gosti, je odgovoril:

— Bogme, gospod inkvizitor, to je težko. Vendar vam pa povem. To je bil lopov, Ranuzzi. Ne vidim ga tu, sicer bi lahko sam...

Grimani je namršil obrvi kakor člo- vek, ki vidi, da je postal žrtev neokus- ne šale. Bolje nego kdorkoli je vedel, zakaj je moral Ranuzzi kot eden najod-ličnejših Benečanov zamenjati plesno dvorano z ječo.

Dož je s senatorji ta čas odšel. Pred odhodom je odredil, naj ena njegovih gondol odpelje mlada zaročenca. Pri slovesu se je Ziani otožno nasmešnil. Ko je zapuščal rožo Ghetta, se mu je zde- lo, da zapušča svojo najlepšo in najči- stejšo radost, predmet svojih sanj in svoje bojazni.

Grofica je bila pod težo vtisov tega večera podobna ženi, v katero je uda- rila strela. Zdelo se je, da z vedno večjo nestrpnostjo pričakuje svojega sužnja, ki mu je nekaj zašepetala na uho, ko je rdečkasti domino pobegnil iz plesne dvorane.

Ko je gondola odpetjala Taddea in Ziano je ostopil dož h grofici in je ne- kaj časa govoril z njo. Luči okrog njiju so ugašale. Safini gostje so se razšli in ura na doževi palači je odbila polnoč.

Nagnjen nad obalo je videl markiz vse gondole, čijih lučice so bile edine sredi splošne teme. Nebo so pokrivali črni oblaki. Zrak je bil težak, noč tem- na. Ob mramornate stopnice doževe pa- lače so pljuskali valovi.

— Zapuščam vas, Safia, — je šepetal dož, — ta noč ni moja, čakajo me v svetu Desetorice. Rad bi pri povratku slišal od vaše komornice, da ste šli spat. To je edina moja želja. Vaša roka je vroča, nedvomno je vas ples utrudil. Sicer pa ni čuda, saj smo videli v tem kratkem času toliko novega...

— Bili ste zelo razburjeni. Alessan- dro, ko ste razbili to čašo.

Dož ni odgovoril. Poljubil je svojo dražestno ljubico na čelo tako iskreno in sladko, da je bilo Safie sram dvo- miti o njegovi ljubezni. Ona sama je bi- la tisti hip preveč razburjena, da bi si- šala kaj drugega nego oni strašni glas, ki jo je nagovoril med plesom. Neznane- čeve besede so jo presunile boji nego najostrejši meč.

Naslonila se je na Alessandrovo ra- mo in ga spremila do vrat na hodniku. Ostala je sama in zrla za njim, kako je stopil pod mračne oboke posvetovalni- ce, kjer ga je čakalo več plemičev. Ko se je vrnila, je našla markiza oblečenega in pripravljene k odhodu.

— Markiz, — je dejala, — potrebu- jem vas, ostanite!

X.

Prokleta hiša.

Markiz je mislil, da se mu sanja, ko je zaslišal te besede.

— Ostanite, — je ponovila Safia osorno. — To je neobhodno potrebno. Upam, da me spremiti.

Skočila je k lakirani skrinjici, vzela iz nje bodalo in ga zataknila za pas.

— Spremiti vas, mačame. Kam in če- mu? — je vprašal markiz, videč, da je grofica prebledela.

— Kam, markiz? Ne vem... Toda sel, ki ga pričakujem, mi to nedvomno pove... Čemu? Takoj vam povem. Na plesu me je nagovoril domino... Ta do- mino, markiz, je mož, ki ga ne poznam, on me pa pozna. Poklical me je po ime- nu, katerega nihče v Benetkah ne po- zna, izvzemši doža Alessandra. Skrat- ka, ta domino je vrag.

— Ste poslali za njim vohunit?

— Da, Azalea, svojega zamorskega sužnja. Toda on je odšel pred Azaelom. A vendar, dragi markiz, še nocoj mo- ram govoriti z njim, pa naj je moj sel našel ali izgubil sled.

— Ali res mislite zapustiti palačo ob tej pozni uri, grofica? Kaj pa dož?

— Komornica, položiti na Alessandro- vo mizo listek, ki ga pišem. Dož se vr- ne v palačo šele ob dveh ponoči. Ta li- stek mu pove, da sem šla spat potola- žena in pomirjena. Alessandro ima mno- go skrbi. Ne bo se mu zdelo sumljivo, da ga nisem počakala.

— Grofica je zložila pisemce, pokli- cala komornico in ji ga izročila.

— Ali se je Azael vrnil?

— Tu je, gospa grofica, vidim ga na stopnicah.

Poroka japonskega prestolo- naslednika

V Tokiju se je vršila te dni poroka japonskega prestolonaslednika princa Čišibu s hčerko japonskega poslanika v Londonu, Setsuko Matsudatro. Poročni obredi so se vršili po starodavnih obre- dih Šintoizma. Prvi del poroke se je vršil pred cesarskim sanktuarijem, ki obsega sveto zrcalo boginje solnca, prve prednice japonskega cesarja. Po stari tradiciji se mlada zakonca nista udele- žila tega obreda, pač pa so ju ves dan obveščali o svečanosti, ki je trajal od jutra do večera. Poročenca sta obvesti- la o svoji poroki najprej ženinove rodi- telje, potem sta si prisegla zvestobo s tem, da sta trikrat pila iz istega pokala. Potem sta odšla v svetišče, posvečeno nebeskim in domačim bogovom, kjer sta molila za srečno bodočnost. Slednjič sta krenila v Korejden, kjer prebivajo duše prednikov japonske cesarske ro- dine.

Za nadaljne obrede sta oblekla mla- da poročenca razkošne poročne obleke. Konec poročnih obredov je naznanila ljudstvu salva, ki jo je oddalo 50.000 vajakov. Po končanih obredih sta odšla zakonca v svečanem spredu v presto- lonaslednikovo palačo. Že 3000 let se na Japonskem ni pripetilo, da bi se presto- lonaslednik poročil s hčerko iz aristo- kratske rodbine. Prestolonaslednik in njegova soproga imata napredne in mo- derne nazore in oba sta absolvirala an- gleško univerzo.

Največja razstava vseh časov

Mesto Chicago proslavi leta 1933 sto- letnico svojega obstoja z veliko svetov- no razstavo, na katero se Amerika že zdaj marljivo pripravlja. Razstava mo- ra biti največja in edina te vrste, kar jih pozna svet. Pokazala bo gmoten umetniški, estetski in duševni napredek modernega sveta. Največje svetovne pridobitve na polju glasbe, literature, plesa, kulture in sploh vsega udejstvo- vanja bodo zbrane v Chicago. Slavni pisatelji bodo govorili o svojih delih, glasbeniki vsega sveta se zberejo v Chi- cago, da pokažejo, kaj je ustvarila nji- hova umetnost. Skratka, Chicago hoče postati l. 1933. duhovno središče vsega sveta.

Mesto samo in vlada Zedinjenih dr- žav sta določila za razstavo 300 milio- nov dolarjev. Mnoge države so že ob- ljubile, da zgrade na razstavi lastne pa- lače. Vsa razstavna poslopja bodo gra- dili najznamenitejši arhitekti sveta. Dru- ga zanimivost razstave bo udeležba vseh narodnosti, ki prebivajo v tem ve- likem ameriškem mestu. V Chicago je 33 narodnosti in od teh je 30 že organi- ziralo posebne nacionalne odbore, ki bodo skrbeli, da bo dotična narodnost dostojno zastopana na razstavi. Za vse tuje narodnosti bodo zgrajena posebna poslopja na otokih Michiganskega je- zera, v katerem zgrade Američani več umetnih otokov. Razstavni prostor bo obsegal 4 milijone kvadratnih metrov. Američani računajo, da bo posetilo raz- stavo v Chicago 120 milijonov ljudi. Že zdaj so prodali v Chicago 5 milijonov

vstopnic po 5 dolarjev. Vabila na raz- stavo bo pošiljalo vsem vladam tajni- štvu ameriškega zunanjega ministrstva.

Beračeva sreča

Na svojem posestvu v St. Marcellu pri Mantovi je umrl nedavno v visoki starosti Hanibal Focci, ki je na čuden način obogatel. Ob glavni cesti proti Neaplu je postavil nekdo začetkom preteklega stoletja blizu opatije Sv. Vita kamenit steber, na katerem je bil zagorenet napis v francoščini: »Vsako leo 1. maja ob 6. jutraj imam zlato glavo.« 1. maja naslednjega leta se je zbralo pred stebrom mnogo radoved- nežev, ki so mislili, da se bo vrh ste- bra izpremenil. Čakali so pa zaman. Kamen se ni izpremenil v zlato. To se je ponavljalo vsako leto in slednjič je nekdo odkopal steber, da se prepriča, če ni morda v njem skrito zlato. Ker pa o zakladu ni bilo duha ne sluha, so postavili steber nazaj in nihče več se ni zmenil zanj in za napil na njem.

Sele l. 1861 se je ustavil pred čud- nim stebrom berač, ki je prihajal iz Neapla, kjer je dolgo ležal v bolnici. Berač se je ustavil, prečital napis, zmalaj z glavo in odšel. Toda l. maja naslednjega leta je zopet prišel zgodaj jutraj k stebru z motiko in lopato. Ker ni bilo daleč naokrog žive duše, je nemoteno kopal na kraju, kamor je pa- dala od stebra senca. Kopal je in ko- pal, dokler ni odkopal vojaške torni- stre, v kateri je bilo 80.000 zlatih fran- kov. S tem denarjem si je kupil berač v St. Marcellu lepo posestvo, na kate- rem je te dni umrl.

Pasja zvestoba

Ameriški listi priobčujejo ginljivo zgodbo o psu, ki je na razdalji 4500 ki- lometrov našel svojega gospodarja. Pes je bil last mr. Maurica Hickeya iz Brooklyna, malega predmestja mesta Boston. Hickey je vzel nedavno svoje- ga 4 leta starega policijskega psa Har- varda na potovanje v Kalifornijo. Pes je bil zelo inteligenten in udan svojemu gospodarju. V Los Angelesu se je pa nenadoma izgubil in vse Hickeyeve iskanje je ostalo brezuspešno. Gospo- dar je obljubil najditelju veliko nagra- do, toda o Harvardu ni bilo duha ne sluha. In tako se je Hickey ves potr- nil v Brooklyn, trdno prepričan, da so mu psa ukradli ali da ga je povozil av- tomobil. Toda nekega dne je nekdo popraskal po vratih stanovanja in mož je začel žalostno cviljenje. Hitro je od- pri vrata. Na pragu je stal Harvard. Noge je imel vse okrvavljene. Onemo- gel se je zgrudil pred gospodarjem. To- da z dobro hrano si je kmalu opomogel. V šestih mesecih je zvesta žival pretek- la 4500 km dolgo pot od Los Angelesa do Brooklyna. Prestal je vse nevarnosti in se spretno umikal avtomobilom. Ša- kalom in drugim zverem in njegov zdravniški instinkt ga je privedel nazaj k ljubljenu gospodarju.

V SPOVEDNICI.

Duhovnik: Povej mi, kolikokrat si se izneveril svoji ženi.

— Sveti oče, prišel sem k vam, da se spovem in spokorim, ne pa, da se hvalim.



Najrazkošnejši orij ntalski velefilm!
Nad 60 prekrasnih žen v haremskem kopalšču.
Toaletne tajnosti haremskih odalisk!
Suženstvo v zlatih haremskih kletkah
Krutost orijentalke ljubezni.

BELA HANUMA

za mrežami še drugega harema

Očarliva Pari anka Greta Nissen
Arabski princ Hay Fazil Charles Farrell

Predstave ob 4., 6., 8 in 9. uri

Nepovišne običajne cene! Krasna godba!

Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

Hišo

večstanovanjsko, dobro ohran- njeno, takoj kupim proti ta- kojšnemu plačilu. Posredoval- ci so izključeni. Dopise na upravo lista pod »Ljubljana«. 1788

Blagajničarka

zmožna slov. in nemškega jezika išče službo, gre tudi v hotel ali kavarno. Ponudbe na upravo lista pod »Blagajničarka«/1796.

Ključavničarski

pomočnik

star 24 let, išče službo. Nastop lahko 15. oktobra. Ponudbe na upravo lista pod »Marljiva«/1777

Sluke za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugo Biber, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 25. 89/T

Suhe gobe (jurčke)

divji kostanj

kupuje po najvišjih cenah
V. H. ROHRMANN, Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 27.

Tel- fon inter. 2915.

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritlični isče miren zakonski par. Ponudbe na upravo lista pod »Suho stanova- nje«/1808.

Mlajša prodajalka

išče službo v manufakturni trgo- vini, zmožna tudi v šivanju. Na- stopi lahko 15. oktobra. Ponudbe na upravo lista pod »Prodajal- ka«/1806.

Snežne čevlje in galoše
dajte pravočasno v po- pravilo. tvrdki

M. TREBAR,
Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 6

Zastopnika

za tipiziranje in za odpošiljatev dovršene čistilne naprave za od- točno vodo pripoznane in uspešne gradnje iščemo za takoj. Zahte- vamo intenzivno delovno moč, pridnost in znanje, nudimo vi- soko provizijo brez prispevka k izdatkom in brez fiksnega. Staro- notniško izobraženi gospodje z zvezami s stavbiarimi obvesti in stavbo industrijo imajo prednost. Dopisi z navedbo referenc pod »M. J. 8964« na naslov Rudolf Mosse, München, Bayera. (Nem- ška korespondenca.) 1805



Baržun svetovne znamke
"LINDEN".

Prvovrstna kakovost, zjamčene barve!

V zalogi trvdke

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA.

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

odeljuje vsakovrtno kredite, eskomira menice, inka- dra fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse- v bančni stroci in da oziroma

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočen račun ter jih obrestuje po dogovoru najugodnej- še

Kot pooblaščen prodajalec srečk Urzavne razredne tole- vodi poseben oddelk za njih prodajo, poleg tega proda tudi srečke Ratne stete na obroke in zelo ugodnimi pogoji